

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 177/23

U Luxembourg 23. studenoga 2023.

Presuda Suda u predmetu C-321/22 | Provident Polska

Zaštita potrošača: obveza potrošača da plati prekomjerne nekamatne troškove može biti nepoštena odredba

Tri su građanina u Poljskoj sklopila ugovore o potrošačkom kreditu. U skladu s tim ugovorima, oni moraju, osim pozajmljenog iznosa uvećanog za kamate, platiti i dodatne naknade i provizije. Ti nekamatni troškovi kredita vrlo su visoki i odgovaraju više desetaka postotnih bodova pozajmljenih iznosa. Pozivajući se na prekomjernost i nerazumnost tih troškova, ti potrošači od jednog poljskog suda zahtijevaju da utvrdi da su odredbe o kojima je riječ nepoštena. Dvama od tih ugovora predviđa se i da se otplate kredita izvršavaju isključivo u gotovini zastupniku zajmodavca u mjestu stanovanja zajmoprimca.

Poljski sud od Suda zahtijeva tumačenje Direktive o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima¹. Taj sud želi znati mogu li se odredbe o nekamatnim troškovima kredita smatrati nepoštenima samo zato što su ti troškovi očito prekomjerni u odnosu na uslugu koju pruža prodavatelj robe ili pružatelj usluga. Sud koji je uputio zahtjev također želi znati može li ugovor nastaviti vrijediti nakon proglašenja ništavosti odredbi kojima se zahtijeva otplata u potrošačevu mjestu stanovanja.

U svojem odgovoru Sud podsjeća na to da se ugovorna odredba smatra nepoštenom ako na štetu potrošača uzrokuje znatniju neravnotežu u pravima i obvezama suugovaratelja. **Takva neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da su nekamatni troškovi na teret potrošača očito neproporcionalni u odnosu na pozajmljeni iznos i usluge pružene u zamjenu, u vezi s odobravanjem i upravljanjem kreditom.** Međutim, kao opće pravilo, nepoštenost odredaba može se ocijeniti samo u slučaju u kojem one nisu namijenjene definiranju glavnog predmeta ugovora ili se ne odnose na primjerenost cijene ili naknade u odnosu na usluge pružene u zamjenu. Stoga je na nacionalnom sudu da provjeri je li to tako u ovom slučaju. Ako je odgovor niječan, nacionalni sud trebat će ispitati dopušta li nacionalno zakonodavstvo, kao propis kojim se osigurava viša razina zaštite, takvu ocjenu.

Naposljetku, kad nacionalni sud poništi odredbu kojom se zahtijeva otplata u potrošačevu mjestu stanovanja jer se njome zajmodavcu omogućuje da izvrši nezakoniti pritisak, ugovor se može pokazati neizvršivim i stoga ništavim u **cijelosti**. Međutim, ako se nepošteni element te odredbe može odvojiti od njezina ostatka, njezino uklanjanje može biti dovoljno za ponovnu uspostavu stvarne ravnoteže između ugovornih strana. U tom slučaju ugovor **može nastaviti vrijediti** i potrošač **može odabrati bilo koji način plaćanja** među onima koji su dopušteni prema nacionalnom pravu.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne rješava spor pokrenut pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst, i ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

1 [Direktiva Vijeća 93/13/EEZ](#) od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima [odredbama] u potrošačkim ugovorima